

1. СУЧАСНИЙ СТАН ВИКОРИСТАННЯ АЛЬТЕРНАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ В УМОВАХ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ

Березіна Людмила Михайлівна

д-р екон. наук, професор кафедри економіки підприємства

Резнік Андрій Вадимович

здобувач ступеня вищої освіти доктор філософії

Полтавська державна аграрна академія

м. Полтава

ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ АЛЬТЕРНАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ ВИРОБНИЦТВІ

Для України енергоефективність стала одним із найважливіших показників розвитку і гарантом формування необхідного потенціалу розвитку економіки і держави. Можна стверджувати, що для України енергоефективність – це не лише енергозбереження, а й оптимізація енергетичних витрат, яких вимагає вироблена одиниця продукції [1]. Прогнозований потенціал енергозбереження за рахунок ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів (ПЕР), відповідно до розрахунків і висновків Енергетичної стратегії країни до 2030 року та на подальшу перспективу, складає 51,3 % [2, с. 46]. Реалізація зазначеного потенціалу може суттєво зменшити обсяги споживання ПЕР, що дозволить послабити зовнішню енергозалежність країни. Саме тому проблеми енергозбереження є дуже актуальними для України і вимагають скоординованих дій на всіх рівнях [3].

Особливо актуальними питання енергозбереження та використання альтернативних джерел енергії є для сільського господарства, яке виступає не лише споживачем енергії, а й її генератором. Особливості сільськогосподарського виробництва дозволяють використовувати у виробництві велику кількість видів енергії, в умовах зростання темпів сільськогосподарського виробництва та підвищення вартості енергоресурсів

гостро стоїть питання щодо оптимізації виробничих процесів та пошуку альтернативних та відновлювальних джерел енергії. Нині в Україні для популяризації використання альтернативних джерел енергії запроваджено «Зелений тариф», що дозволяє фізичним та приватним особам продавати сонячну електричну енергію енергоринку за спеціальними цінами: 0,15 €/кВт для наземних станцій, 0,16 €/кВт для станцій, що розміщені на дахах промислових підприємств, офісних чи адміністративних будівель. Дана програма спрямована на глобальну реорганізацію системи з централізованої до децентралізованої, пришвидшення використання відновлювальних джерел енергії, загальну модернізацію енергомережі [4]. Для сільськогосподарських підприємств це можливість використовувати електроенергію за зниженою ціною, що, в свою чергу, дозволить зменшити виробничі витрати на електроенергію. Крім цього, одним із резервів скорочення витрат на електроенергію та електрообладнання є застосування LED-технологій. У даній технології є кілька незаперечних переваг у порівнянні з іншими джерелами світла: здатність витримувати відносно важкі умови експлуатації (вібрації, невеликі удари, потрапляння води, низькі температури, тиск); низьке енергоспоживання (приблизно в 7–10 разів менше, ніж у стандартних ламп розжарювання) і високий рівень ККД; практично не містять шкідливих для здоров'я і навколишнього середовища сполук (на відміну від люмінесцентних ламп і CCFL, які містять ртуть); довговічність (у 70–80 разів вища, ніж у звичайних лампах з ниткою розжарювання, до 80 000 годин і до 2-х разів вони довговічніші ламп з холодним катодом) [5]. Застосування LED-технологій дозволяє сільськогосподарським підприємствам скорочувати витрати на електроенергію в середньому на 30 % за рік.

Використання альтернативних джерел енергії у сільськогосподарському виробництві дозволяє знизити економічну та енергетичну собівартість одиниці виробленої продукції, зменшити рівень виробничих витрат на електроенергію та електрообладнання завдяки використанню LED-технологій та виробляючи і реалізуючи державному енергоринку власну електроенергію, вироблену за

рахунок участі у програмі «Зелений тариф». Розширення кількості використовуваних альтернативних джерел енергії дозволить у майбутньому створити альтернативну для традиційних викопних ресурсів, що нині мають тенденцію до поступового скорочення.

Список використаних джерел

1. Енергетична ефективність України. Кращі проектні ідеї. *Проект «Професіоналізація та стабілізація енергетичного менеджменту в Україні»*. 2016. URL : http://io.iee.kpi.ua/sites/default/files/HANDBOOK_of_BEST_PRACTICES_2.pdf (дата звернення: 30.04.2019 р.).
2. *Неміш П. Д.* Сутність, оцінка та напрями підвищення ефективності механізму енергозбереження АПК. *Інноваційна економіка*. 2013. № 45. С. 46–52.
3. Енергетична стратегія України на період до 2030 року. *Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15.03.2006 р.* 2006. № 145-р. URL : [1zakon.rada.gov.ua/signal/kr06145a.doc](http://zakon.rada.gov.ua/signal/kr06145a.doc). (дата звернення: 30.04.2019 р.).
4. Чи можна заробити на сонячній станції під зелений тариф, які ризики та перспективи? *SOLAR*. 2018. URL : <https://solarsystem.com.ua/blog/chy-mozhna-zarobyty-na-energetytsi-yaki-gyzyky-ta-perspektyvy/> (дата звернення: 30.04.2019 р.).
5. Що таке LED-технологія, принцип роботи, плюси і мінуси LED. *LED - світ*. 2017. URL : <https://led.in.ua/ua/about-led-technology/led-tech-plus-minus.html> (дата звернення: 30.04.2019 р.).

Кафлик Марія Степанівна
здобувач наукового ступеня доктора філософії
кафедри екологічної економіки
Національний лісотехнічний університет України
м. Львів

ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ВИРОБНИЦТВА ПЕЛЕТ З ДЕРЕВНОЇ БІОМАСИ В УКРАЇНІ

В сучасних умовах зростання цін на теплову енергію в Україні пошук альтернативних їй джерел постачання посідає вагоме місце. Серед різних видів біопалива деревна біомаса відіграє важливу роль. Саме вона є основним енергетичним ресурсом для значної частини сільських територій України. У зв'язку з високими тарифами на природний газ для опалення та в деяких місцевостях відсутністю газопроводів, населення сільських громад